

3. Palkkalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Palkkalautakunnan kokoonpano v. 1960 oli sama kuin edellisenä vuonna. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen varat. Tapani Virkkunen ja varapuheenjohtajaksi lakit.lis. Georg Ehrnrooth. Kaupunginhallituksen edustajana oli teollisuus- ja rakennustoimen johtaja Hjalmar Krogius.

Lautakunnan kokoukset päätettiin pitää perjantaisin klo 16.30 lautakunnan toimiston huoneistossa (22. 1. 69 §, 23. 9. 1 412 §). Kesäaikana ja eräiden pyhäpäivien vuoksi muutettiin kokousaikoja tilapäisesti (27.5. 783 §, 16.12. 1 824 §, 30.12. 1901 §).

Lautakunnan kokouksen pöytäkirja ja toimistopäällikön päätösluettelo päätettiin pitää yleisön nähtävänä kokouspäivää seuraavana kymmenentenä päivänä (22. 1. 68 §).

Neuvotteluvaltuudet ym. Palkkalautakunta päätti määrätä apul. toimistopääll. Olavi Kaattarin toimimaan puh.joht. Virkkusen ja toimistopääll. Salmion ohella kaupungin neuvottelijana aloitettavissa kuoppakorotusneuvotteluissa (22. 4. 596 §).

Vs. sihteeri Juha Keso määrättiin toimimaan puh.joht. Virkkusen, toimistopääll. Salmion ja apul. toimistopääll. Kaattarin ohella kaupungin neuvottelijana käytävissä kuoppakorotusneuvotteluihin liittyvissä, toimistovirkoja koskevista palkkanneuvotteluissa (30. 9. 1 453 §).

Merkittiin tiedoksi palkkalautakunnan käytössä olevien tilien asemaa koskevat tiedotukset, ratkaisemattomien asiain luettelo ym.

Käsiteltiin kysymystä ohjeiden antamisesta kaupungin neuvottelijoille työehtoja ja palkkasopimusneuvottelujen jatkamiseksi. Palkkalautakunta päätti panna asian pöydälle (29. 4. 631 §).

Toimisto. Palkkalautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että lautakunnan toimistoon palkattaisiin työsopimussuhteeseen diplomi-insinöörin tutkinnon suorittanut sekä työntekijöiden palkkaukseen kuuluvissa ja erityisesti urakkahinnoitteluun liittyvissä kysymyksissä riittävän kokemuksen saanut toimihenkilö enintään 33.palkkaluokan loppupalkan mukaisella palkkauksella. Tätä toimenpidettä perusteltiin sillä, että työntekijöiden palkkauksia tarkistettaessa oli erityistä huomiota kiinnitettävä urakoiden hinnoitteluun, sillä valtaosa kaupungin työehtosopimuksen piiriin kuuluvista töistä tehdään urakalla. Eri laitoksissa urakoiden antamisessa, hinnoittelussa ym. noudatetut menettelytavat ja perusteet vaihtelivat huomattavasti, mikä johtui osittain siitä, että urakkahinnoittelu oli eräs vaikeimpia palkkaukseen liittyviä kysymyksiä. Kaupungin taholta ei ollut riittävästi kiinnitetty huomiota urakkahinnoittelijoiden koulutukseen, mitä puutetta voitaisiin koettaa poistaa palk-

kaamalla mainittua tehtävää varten toimihenkilö palkkalautakunnan toimistoon. Lähinnä hänelle kuuluisi työnjohdon (insinöörien ja mestareiden) kouluttaminen urakkahinnoittelu- ja muissa työehto- sekä palkkasopimuksen soveltamiseen kuuluvissa kysymyksissä (25. 2. 325 §). Sen jälkeen kun kaupunginhallitus oli 17. 3. myöntänyt määrärahan em. insinöörin palkkaamiseen ja tätä tarkoittava ilmoitus oli ollut sanomalehdissä, tuli toimeen kolme hakijaa, joista ketään ei kuitenkaan voitu pitää sopivana. Lautakunta päätti julistaa toimen uudelleen haettavaksi (6. 5. 653 §, 13. 5. 717 §, 20. 5. 762 §). Myöhemmin palkkalautakunta kuitenkin päätti esittää kaupunginhallitukselle, että tämä muuttaisi em. päätöstään sikäli, että lautakunta oikeutettaisiin palkkaamaan ko. tehtävään myös sellainen henkilö, jolla ei ole diplomi-insinöörin tutkintoa, mutta jolla muuten on erityisen ansiokas käytännöllinen kokemus työntekijäin palkkaukseen ja erityisesti urakkahinnoitteluun liittyvissä kysymyksissä (19. 8. 1 211 §).

Sittemmin palkkalautakunta päätti julistaa toimen haettavaksi noudattaen seuraavalla tavalla määriteltyä pätevyysvaatimusta: Teknillisissä opistossa suoritettua insinöörintutkintoa pidetään suotavana, mutta muunlaisenkin pätevyyden omaava voi tulla kysymykseen, mikäli hänellä on riittävän laaja kokemus urakkahinnoittelusta ja työntekijöiden palkkaukseen liittyvistä kysymyksistä (4. 11. 1 623 §).

Viransijaisena toimivan siht. Juha Keson viransijaiseksi määrättiin sihteerin Väinö Heinikainen ajaksi 11. 5.—4. 6. oikeutettuna saamaan viran mukaiset palkkaedut (6. 5. 668 §).

Apulaistoitomistopäällikön virkaan päätettiin nimittää siht. Olavi Kaattari 1.1. 1961 korkeintaan v:n 1961 loppuun saakka. Leski- ja orpoeläkekassan 14. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan nimitettiin Gertrud Tammio ajaksi 1.1.—5.3.1961 sekä 12. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan Irja Alakoski 1.1.—31.3.1962 väliseksi ajaksi, työaika neljä tuntia päivittäin (30.12. 1 887 §).

Apul. toimituspääll. Kaattarille myönnettiin virkavapautta sihteerin virasta apulaistoitomistopäällikön viran hoitamista varten enintään v:n 1961 loppuun saakka ja hoviok. ausk. Juha Keso määrättiin viransijaisena hoitamaan 32. palkkaluokan vakinaisen sihteerin virkaa 1.1.1961 lukien enintään v:n 1961 loppuun saakka (30.12. 1 888 §).

Talousarviopääll. Erkki Linturille myönnettiin ero tp. sihteerin virasta 1.1.1961 lukien (30.12. 1 889 §).

Hyväksyttiin toimistossa suoritetusta ylityöstä aiheutuneet laskut (15. 1. 35 §, 13. 5. 712 §, 5. 8. 1 124 §, 11. 11. 1 649 §).

Palkkalautakunnan toimiston henkilökunnasta yhdelle viranhaltijalle myönnettiin oikeus asua kaupungin hallinnollisen alueen ulkopuolella.

Palkkalautakunta päätti eräistä toimistoa koskevista asioista, kuten työsuhteisen toimistoapulaisen ja lähetin sijaisen palkkaamisesta ym. (27. 5. 793 §, 23. 6. 949 §, 5. 8. 1 129 §, 21. 10. 1 568 §).

Toimituspääll. Salmiolle myönnettiin oikeus toimia sairaalaliittojen neuvottelukunnan asiamiehenä kertomusvuoden loppuun saakka (3. 6. 837 §).

Henkilökortiston pitoa koskevat ohjeet. Kaupunginhallitus oli 6. 10. 1949 vahvistanut henkilökortiston pitoa koskevat ohjeet ja kokemukset ko. ohjeiden noudattamisesta olivat eräissä tapauksissa olleet myönteiset. Oli kuitenkin todettu, ettei sanottuja ohjeita kaikissa virastoissa ja laitoksissa noudatettu, mikä oli aiheuttanut han-

kaluuksia, viivästymisiä jopa virheellisyyksiäkin asioiden käsittelyn yhteydessä. Palkkalautakunta päättikin esittää kaupunginhallitukselle, että tämä antaisi tarvittavat täydennysohjeet virastoille ja laitoksille, jotta ko. kortiston pito paremmin vastaisi tarkoitustaan (15.1. 51 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin yleiset palkankorotukset. Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö oli tehnyt esityksen, että viranhaltijain ja työsopimussuhteessa olevien kuukausipalkkaisten työntekijäin palkkoja korotettaisiin elinkustannusten nousua vastaavasti kertomusvuoden alusta lukien 3 000 mk kuukaudessa. Kunnallisvirkamiesyhdistys oli tehnyt vastaavanlaisen esityksen ehdottaen, että kaupungin viranhaltijain ja heihin verrattavien peruspalkat korotettaisiin 1. 1. alkaen 3.5 % ja että työaika lauantaisin lyhennettäisiin 15. 5.—15. 9. välisenä aikana siten, että se päättyisi klo 12. Palkkalautakunta päätti Kaupunkiliiton suositukseen perustuen esittää kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuustolle edelleen esitettäväksi, että kaupungin viranhaltijain peruspalkkoja ja eläkkeellä olevien eläkkeitä korotettaisiin 3 % 1. 1. 1960 lukien sekä että työsopimussuhteessa kuukausipalkalla olevien toimihenkilöiden ja työntekijäin palkat ja eläkkeet tarkistettaisiin noudattaen soveltuvin osin ko. viranhaltijoita koskevia määräyksiä (14. 4. 558 §).

Opettajien palkkasuhdekomitean mietintö. Kaupunginhallitus oli 5. 12. 1959 asettanut komitean tutkimaan mm. kansakoulujen nais- ja miesopettajien palkkojen yhtenäistämistä sekä selvittelemään vtt Leivo-Larssonin ja Voipion aloitteita. Palkkalautakunnan esittelijä huomautti, että em. komitean mietinnössä asiantuntijalausuntojen mukaan todetaan, että poikaoppilaiden hallinta kansakoulussa on yleensä vaativampaa kuin tyttöjen, josta syystä opetus poikaluokilla muodostuu raskaammaksi kuin tyttöluokilla. Komitea ei katsonut, että olisi kohtuullisuus- tai tarkoituksenmukaisuussyiden perusteella aihetta muuttaa kaupunginvaltuuston 15. 4. 1959 päättämää kansakoulunopettajien palkkausjärjestelmää, jonka mukaisesti poika- ja tyttöluokkien opettajien palkkauksessa on 5 %:n palkkausero ja että korkeampaan palkkaukseen ovat sukupuoleen katsomatta oikeutetut kaikki poika- ja sekaluokilla toimivat opettajat. Komitean käsitys opetustyön vaativuudesta eri luokilla vastasi sitä lausuntoa, jonka palkkalautakunta oli antanut 22. 11. 1958 ja jossa todettiin, että esitys rakentui samapalkkaisuusperiaatteelle, sillä kansakoulunopettajille esitetyt palkkaluokat eivät olleet, kuten aikaisemmin osittain oli ollut asian laita, riippuvaisia opettajan sukupuolesta, vaan työn vaativuudesta. Esittelijä ehdottikin, että lautakunta yhtyisi komitean mietinnössä esitettyyn kantaan, mutta palkkalautakunta päätti lausuntonaan kaupunginhallitukselle ilmoittaa kansakoulunopettajien palkkaukseen nähden, että tyttöluokkien opettajien palkat olisi järjestettävä yhdenmukaisiksi poika- ja sekaluokkien opettajien palkkauksen kanssa (12. 8. 1 163 §, 26. 8. 1 238 §).

Kaupunginkirjaston tuntipalkkaisten työsopimussuhteessa olevien virkailijoiden käyttäminen viransijaisuustehtävissä. Kaupunginkirjasto oli esittänyt ja sille oli myönnetty usein määrärahoja käytettäväksi sijaisten palkkaamiseen sairausloma- ja muissa virkavapaustapauksissa. Sijaismääräykset olivat usein aivan lyhytaikaisia, muutaman päivän tai viikon kestäviä ajanjaksoja. Sijaisiksi oli tällöin määrätty enimmäkseen kirjaston palveluksessa olevia tuntipalkkaisia työsopimussuhteessa olevia virkailijoita. Sijaisuuden loputtua, jonka ajan he ovat virkasuhteessa, he palasivat jälleen työsuhteeseen ja tällaisia siirtymisiä saattoi saman virkailijan kohdalla

olla vuodessa kymmeniä. Tämä oli aiheuttanut hankalia pulmia vuosilomien ja vuosilomakorvausten määräämisessä sekä ikälisä- ja eläkelaskelmissa, varsinkin uuden vuosilomalain tultua voimaan toukokuun alusta. Näitä hankaluuksia voitaisiin välttää, jos kirjaston tuntipalkkaiset virkailijat määrättäisiin suorittamaan poissaolevien tehtäviä, ilman että heidät määrättäisiin virkasuhteessa palveleviksi viransijaisiksi. Kirjaston taholta oli kuitenkin ilmoitettu, että tällainen järjestely edellyttäisi jossain määrin suurempia määrärahoja tuntipalkkaisten palkkaamiseen, koska ko. ajoilta palkat tulisivat kirjaston maksettaviksi, eikä niihin voitaisi anoa sijaismäärärahoja palkkalautakunnalta. Koska tämä seikka ei kuitenkaan merkinnyt kaupungin kokonaistalousarviossa mitään lisäystä, päätti palkkalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kirjaston talousarvioon varattaisiin v:ksi 1961 tarvittava määräraha ko. tarkoitukseen (10. 6. 848 §, 23. 6. 948 §).

Henkilökohtaisen palkanlisän suorittaminen takautuvasti. Lääninoikeus oli 6. 10. 1959 hyväksynyt toim.apul. Nanny Kohvakan valituksen henkilökohtaisen palkanlisän maksamisesta siinä muodossa, että lääninoikeus oli velvoittanut kaupungin suorittamaan Kohvakalle hänen virastaan tulevan palkkauksen lisäksi henkilökohtaisen lisän 1. 1. 1955 lukien voimassa olleiden 21. ja 25. palkkaluokkien mukaisten palkkausten välisenä erotuksena, kuitenkin ottaen huomioon ko. ajalta ehkä jo suoritettut henkilökohtaiset palkanlisät. Kaupunginhallitus oli valittanut päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen pyytäen lääninhallituksen päätöstä kumottavaksi. Perusteena oli valitukselle ollut palkkalautakunnan aikaisemmin asiasta antamat lausunnot, joiden mukaan Kohvakan nauttima henkilökohtainen palkanlisä voimassa olleiden määräysten mukaan oli sitä mukaa pienenevä kuin hänen vakinaista palkkaustaan nostettiin ja tämän tultua sille tasolle, että se saavutti aikaisemman palkkauksen + henkilökohtaisen lisän, vm. lisä oli häviävä. Korkein hallinto-oikeus oli pyytäessään lausuntoa valituksen johdosta tiedustellut, mikä vaikutus asiassa oli kaupunginhallituksen 12. 2. 1959 tekemällä seuraavalla päätöksellä: »1. Niissä tapauksissa, joissa viranhaltija eri syistä on virkasäännön 11 §:n 2 kohdan perusteella siirretty hoitamaan toista virkaa, jonka palkkaus on hänen entisen virkansa palkkausta alempi, on viranhaltijalle maksettava peruspalkka, ikälisät sekä indeksi- ja tasokorotukset entisen viran palkkauksen perusteella. Kuoppakorotukset, jotka tehdään entiseen virkaan, eivät vaikuta henkilökohtaiseen lisään. Uudelle viralle myönnettyt kuoppakorotukset pienentävät vastaavasti henkilökohtaista lisää.» Palkkalautakunnan taholta huomautettiin, että sen jälkeen kun tämä päätös oli tehty, esiintyi jossakin määrin epäselvyyttä siitä, oliko sitä sovellettava myös niihin viranhaltijoihin, jotka ennen päätöksen tekoa jo oli siirretty sen tarkoittamalla tavalla alempipalkkaiseen virkaan sekä päätöstä aikaisempaan aikaan nähden että senjälkeiseen aikaan. Tällöin omaksuttiin kuitenkin tulkintaan nähden sellainen kanta, että päätöksellä ei ensinkään ollut takautuvaa vaikutusta ja toiseksi, että päätöstä oli sovellettava vain niihin siirtoihin, jotka oli tehty mainitun kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen. Näin ollen oli katsottu, ettei myöskään toim.apul. Kohvakan tapauksessa yhtä vähän kuin muissakaan hänen tapaukseensa rinnastettavissa tapauksissa ollut sovellettava em. kaupunginhallituksen päätöstä. Tämän kannan mukainen lausunto päätettiin antaa kaupunginhallitukselle edelleen korkeimmalle hallinto-oikeudelle esitettäväksi (8. 4. 542 §).

Sairaalalääkärien palkkioiden periminen yksityispaikoilla hoidetuilta potilailta.

Kivelän sairaalan apulaisylilääkäri Peltola oli tiedustellut, oliko lääkäri oikeutettu itse perimään hänelle kuuluvat lääkäripalkkiomaksut sellaisissa tapauksissa, joissa asiamiestoimisto oli ilmoittanut, että niitä ei valvottaisi kaupungin toimesta konkurssivalvonnan yhteydessä. Kaupunginlakimies oli pyydettyä lausunnossaan ilmoittanut asian johdosta seuraavaa: kaupunginvaltuuston 8. 6. 1958 hyväksymien sairaalan lääkärien palkkauseräysten 4b kohdassa mainitaan, että ao. lääkäri on oikeutettu velkomaan yksityispaikallaan hoitamaltaan potilaalta palkkion suorittamistaan toimenpiteistä. Koska kuitenkin lisäksi määrätään, että lääkärille tulevat maksut suoritetaan sairaalan kautta, eivät lääkärit yksipuolisesti ilman kaupungin suostumusta ja ko. päätöksen muuttamista voi ryhtyä perimään palkkiota yksityispotilaaltaan. Jos ko. lääkäripalkkiot jostakin syystä jäävät suorittamatta, on asiamiestoimiston käsityksen mukaan tämä palkkio katsottava yksityisoikeudelliseksi saatavaksi. Tämän vuoksi kaupunki ei ole ko. palkkioihin nähden asianomistaja eikä voi ryhtyä oikeudellisiin toimenpiteisiin palkkioiden perimiseksi ilman ao. lääkärin valtuutusta. Mitä tulee siihen kysymykseen, onko kaupunki velvollinen lääkärin valtuutuksen nojalla ryhtymään oikeudellisiin perimistoimenpiteisiin palkkion jäätyä suorittamatta, on todettava, että em. kaupunginvaltuuston päätös ei sisällä mitään tätä tarkoittavaa määräystä. Tämän vuoksi ja koska mainitut palkkiot ovat puhtaasti yksityisoikeudellisia saatavia, on katsottava, ettei kaupunki ole velvollinen ryhtymään oikeudellisiin toimenpiteisiin, vaan suorittamatta jätettyjen palkkioiden periminen jää ao. lääkärin omaksi asiaksi. Palkkalautakunta päätti antaa lausuntonsa asiasta yhtyen edellä selostettuun käsitykseen (23. 9. 1 406 §).

Palkkojen maksun ajankohta. Puutavara- ja polttoainetoimisto oli tehnyt esityksen, että sen henkilökunnan palkat maksettaisiin joka kuukauden 15 p:nä. Palkkalautakunnan taholta huomautettiin, että puutavara- ja polttoainetoimiston henkilökunta ei ole virkasäännön alaista, vaan se kuuluu ns. kuukausipalkkaisiin, työösopimussuhteisiin toimihenkilöihin. Esitys joka tarkoitti sitä, että palkanmaksuaika siirrettäisiin kuukauden lopusta sen puoliväliin, koski ainoastaan Helsingissä toimivan toimiston henkilökunnan palkanmaksua, eikä tarkoittanut toimiston alaista muuta henkilökuntaa, josta pääosa toimi Heinolan sahalla. Kaupungin palveluksessa oli yli 1 300 työösopimussuhteessa olevaa kuukausipalkkaista toimihenkilöä ja palkanmaksu näille oli virastojen ja laitosten ilmoituksen mukaan varsin kirjava. Toiset saivat palkkansa kuukauden lopussa, toiset samanaikaisesti viranhaltijain kanssa, siis 14 p, ja toisille maksettiin palkka kaksi kertaa kuukaudessa. Näin ollen ja varsinkin, kun ko. toimihenkilö- ja työntekijäryhmää koskeva työehtosopimus oli parhaillaan palkkalautakunnan toimistossa neuvottelujen kohteena, ei ollut syytä ryhtyä muuttamaan mainittua palkanmaksutapaa. Palkkalautakunta päätti ilmoittaa puutavara- ja polttoainetoimistolle, ettei sen esitys toistaiseksi antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (5. 2. 177 §).

Palkkioiden ja palkkojen korottamisesta palkkalautakunta antoi lukuisia lausuntoja kaupunginhallitukselle. Mm. seuraavia palkkioita ehdotettiin korotettaviksi jäljempänä mainittuihin määriin: kansakoulujen elokuvatoiminnan johtajan ja kirjastosihteerin 22 600 mk/kk (23.6. 936–938 §), suomenkielisen työväenopiston taloudenhoitajan 28 000 mk/kk (30.9. 1 443 §), holhouslautakunnan osapäivätyössä olevan toimistoapulaisen 21 000 mk/kk ja vahtimestarin 15 000 mk/kk (7.10. 1 475 §) sekä Kustaankartanon vanhainkodin urkurin palkkio 7 750 mk/kk (7.10. 1 468 §).

Viranhaltijain oikeus asua kaupungin rajojen ulkopuolella. Helsingin Kunnallisvirkamiesyhdistys oli tehnyt esityksen, missä huomautettiin siitä, että kaupungin hallituksen 27. 2. 1958 tekemän päätöksen mukaan kaupungin virkoja täytettäessä on etusija annettava sellaisille hakijoille, jotka asuvat kaupungin alueella, mikäli he muuten täyttävät vaadittavat pätevyys ehdot. Tätä päätöstä oli tulkittu siten, että asuntopulan takia naapurikunnissa asuvat kaupungin viranhaltijatkin voitiin sivuuttaa virkoja täytettäessä. Tällainen tulkinta ei yhdistyksen mielestä ollut oikein. Päinvastoin olisi etusija aina annettava kaupungin omille viranhaltijoille, mikäli he muuten täyttävät pätevyysvaatimukset. Kaupunginhallitus oli pyytäessään lausuntoa eo. esityksestä pyytännyt samalla lausuntoa virkasäännön 13 §:n mahdollisesta muuttamisesta korkeimman hallinto-oikeuden 10. 6. 1959 antaman päätöksen johdosta. Tässä päätöksessä oli käsitelty viranhaltijan velvollisuutta asua siinä kunnassa, jonka palveluksessa hän on ja lausuttu julki periaate, ettei kunnan viranhaltijaa voida estää vapaasti valitsemasta asuinpaikkaansa. Tästä voitiin vetää se johtopäätös, että esim. naapurikunnassa asuminen ei saanut olla esteenä kunnan viranhaltijalle hänen nimitämisessään ylempään virkaan. Jos sellainen viranhaltija, joka jo on kaupungin palveluksessa, sivuutetaan tai asetetaan huonompaan asemaan sen johdosta, että hän asuu kaupungin rajojen ulkopuolella, on katsottava, että kaupunginhallituksen ko. päätöksen tulkinta on väärillä raiteilla ottaen huomioon mainitusta korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä ilmenevät periaatteet. Näin ollen tulisi kyseistä kaupunginhallituksen päätöstä tulkita varovaisesti ja pitäen silmällä sitä, ettei jo kaupungin palveluksessa olevia viranhakijoita asumispaikkansa perusteella aseteta huonompaan asemaan kuin muita hakijoita. Virkasäännön mahdolliseen muuttamiseen nähdessä olisi otettava huomioon, että sen 13 §:n määräyksen pohja, ratio legis, on siinä, että viranhaltijan asumispaikan tulee olla sellainen, ettei siitä ole haittaa hänen virkatehtäviensä suorittamiselle. Tähän liittyy läheisesti luontoisetusäännössä oleva määräys velvollisuudesta asua virka-asunnossa. Näin ollen tuntuisi perustellulta ja lainmukaiselta, että myöskin määräys, jonka tarkoituksena on estää viranhaltijan asuminen niin kaukana virantoimituspaikastaan, että se haittaa virantoimitusta, saisi sijansa virkasäännössä. Määräys olisi muotoiltava niin, että sen tarkoitus kävisi ilmi paremmin kuin entisestä sanamuodosta. Lausunto kaupunginhallitukselle päätettiin antaa edellä olevan mukaisesti (19. 2. 266 §).

Työehtosopimukset. Tuntipalkkaisten työntekijäin työehtosopimuksen irtisanomisajan jatkamisesta oli käyty neuvotteluja. Palkkalautakunta päätti hyväksyä neuvottelutuloksen, jonka mukaan irtisanomisaikaa jatketaan 14. 4. saakka. Myöhemmin kun neuvotteluja edelleen oli käyty, päätettiin hyväksyä irtisanomisajan jatkaminen 30. 4. 1960 saakka (25. 3. 460 §, 14. 4. 569 §). Kaupunkiliiton antamien suositusten perusteella oli kaupungin ja Kunnantyöntekijäin Keskusjärjestön välillä käydyissä neuvotteluissa 19. 5. päästy tulokseen, josta neuvottelijat olivat yksimielisiä. Huomattava muutos aikaisempaan sopimukseen verraten tapahtui siinä suhteessa, että työehtosopimuksen määräykset tulivat tästä alkaen koskemaan myöskin työttömyystöissä olevia. 7 §:n 5. kohtaan oli otettu määräys palkan maksamisesta kolmelta nimetyltä arkipyhältä. Sanamuotonsa puolesta tämä poikkesi Kaupunkiliiton suosituksesta sikäli, että II pääsiäispäivän sijasta sopimukseen oli otettu helatorstai sekä myöskin arkipyhäkorvauksen määräämisperusteen suhteen, joka neuvottelijain saavuttaman tuloksen nojalla tapahtuisi vuosilomia varten lasketun kes-

kimääräisen päiväpalkan mukaisesti. Palkkalautakunta oli hyväksynyt neuvottelutuloksen ja päätti lähettää työehtosopimustekstin kaupunginhallitukselle hyväksymistä ja kaupunginvaltuustolle esittämistä varten sekä samalla esittää, että mikäli valtuuston päätös tehdään kertomusvuoden helatorstain jälkeen, mainitulta arkipyhältä suoritettaisiin siitä huolimatta työehtosopimuksen 7 §:n 5. kohdan mukainen korvaus (20. 5. 763 §, kunn. as. kok. n:o 59).

Rinnan työehtosopimusneuvottelujen kanssa oli käyty palkkahinnoittelua koskevia neuvotteluja. Sen sisällön lisäksi käsiteltiin myös palkkahinnoittelun rakenteen muutosta koskevaa kysymystä. Ohjetuntipalkkoja sovittiin korotettavaksi Kaupunkiliiton suosituksen mukaisesti. Korotus oli 3 %:n suuruinen eräiden ammattimiesten palkkausta lukuun ottamatta, joiden osalta kaupunki suostui suurempiin korotuksiin. Palkkalautakunta päätti hyväksyä kaupungin sekä Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön kesken sovitun kaupungin työntekijäin palkkahinnoittelun pöytäkirjan liitteenä olevan sanamuodon mukaisena. Samalla palkkalautakunta päätti, että kaupungin ja mainitun keskusjärjestön kesken tehdyn työehtosopimuksen alaisille työntekijöille suoritetaan takautuvana palkankorotuksena todellisten työtuntien mukaisesti 7 mk tunnilta 1. 1. 1960 alkaen siihen saakka, jolloin uusi palkkahinnoittelu tulee voimaan ja että urakkahinnat korotetaan Kaupunkiliiton suosituksen mukaisesti 3 %:lla palkkahinnoittelun voimaantulosta alkaen (6. 5. 665 §, 27. 5. 792 §, kunn. as. kok. n:o 60).

Maataloustyöntekijäin ammattiosasto oli sanonut irti työehtosopimuksen päättymään 30.4. Uuden sopimuksen solmimista silmällä pitäen oli tehty useita muutosehdotuksia. Nämä koskivat mm. työajan muuttamista yleisen kaupungin työehtosopimuksen mukaiseksi, eräiden ylityökorvausten korottamista, ohjetuntipalkkojen korottamista ja aikatyölisän suorittamista 10 %:n suuruisena sekä eräiden muiden lisen maksamista. Käydyissä neuvotteluissa oli sovittu, että työaika pysytetään entisellään lukuun ottamatta lauantai- ja aattopäivien työaikaa, joka sovittiin yleisen työehtosopimuksen alaisten työntekijäin työajan mukaiseksi. Palkkaus sovittiin Kaupunkiliiton suosituksen mukaisesti 3 %:n korotusta noudattaen. Myös sovittiin, että arkipyhiltä maksetaan maataloustyöntekijöille palkka samoin kuin muillekin kaupungin työntekijöille. Palkkalautakunta päätti hyväksyä neuvottelutuloksen ja kaupungin sekä Maataloustyöntekijäin ammattiosaston kesken solmitun työehtosopimuksen tekstin neuvotteluissa sovitun sanamuodon mukaisena sekä lähettää sen kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi. Samalla päätettiin esittää, että maataloustyöntekijöille suoritettaisiin taannehtivana palkankorotuksena 1.1.1960 alkaen todellisilta työtunneilta 7 mk ja että ns. arki-
pyhien palkka maksettaisiin myös kertomusvuoden helatorstailta ja II helluntai-
päivältä (3.6. 836 §, kunn.as.kok. n:o 67).

Sukellusalan uuden työehtosopimuksen soveltaminen kaupungin töissä. Suomen Rakennusteollisuusliitto ja Suomen Sukeltajain Liitto olivat 2.5. tehneet uuden sukellusalan työehtosopimuksen, joka oli astunut voimaan 1.5. lukien. Kaupungin työntekijäin voimassa olevan työehtosopimuksen mukaan maksetaan niissä kaupungin töissä, joita ei ollut mainittu kaupungin ja työntekijäin välillä voimassa olevassa palkkahinnoittelussa, vastaavissa tai niihin verrattavissa töissä yksityisillä aloilla kulloinkin voimassa olevien sopimusten mukainen palkka. Mikäli ko. palkkoissa tapahtuu muutoksia kaupungin työehtosopimuksen voimassaoloaikana, otetaan

muutetut palkat käytäntöön kaupungin töissä samasta ajankohdasta lukien, josta ne ovat tulleet voimaan yksityisillä aloilla. Kaupungin työehtosopimus oli tullut voimaan 4.6.1960. Aikaisemmassa työehtosopimuksessa ko. palkkoja koskeva määräys oli kuitenkin ollut samanlainen. Sukellusalan uuden työehtosopimuksen 10 §:n perusteella tulivat sukellusalan palkat olemaan täyden ammattitaidon omaavalle sukeltajalle tuntipalkkana 445—520 mk riippuen palkan suuruus ammattitaidosta, työn laadusta ja työpaikan sijainnista. Lyhytaikaisissa töissä, joissa työsuhte kesti enintään 4 viikkoa, maksettiin sukeltajalle lisäpalkkaa seuraavasti: 1—4 viikon ajalta vastaavasti 5 750 mk, 4 600 mk, 2 875 mk ja 1 450 mk viikolta. Mainitut sukeltajan palkat koskivat sukellustyötä 0—10 m:n syvyydessä. Jos sukellussyvyys oli 10—15 m, maksettiin lisää 400 mk päivältä, 15—20 m:n syvyydessä 800 mk päivältä. Mainittuihin palkkoihin ei sisältynyt sukellusvälineistä maksettavaa työvälinekorvausta. Palkkalautakunta päätti vahvistaa sukellusalan töissä noudatettavat palkat edellä olevan mukaisiksi sekä määrätä tarkistukset tulemaan voimaan sen palkanmaksukauden alusta lukien, joka oli alkanut 1.5. taikka ensiksi sen jälkeen. Päätös oli lähetettävä tiedoksi ao. virastoille ja laitoksille (15.7. 1 029 §).

Kuorma-autotaksan tarkistaminen. Rakennusviraston ja Kuorma-autojen Tilauskeskushdistyksen kesken oli käytyjen neuvottelujen pohjalla tehty uusi sopimus työehtosopimuksen ulkopuolella olevien, omaa autoaan ajavien (ns. laskuautot) autonkuljettajien taksasta. Uuden sopimuksen johdosta, jossa tuntimaksuja oli alennettu n. 5 %, palkkalautakunnan toimesta oli käyty neuvotteluja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön kanssa vastaavanlaisesta tarkistuksesta työsopimussuhteisten, omalla autolla kaupungin työssä olevien autonkuljettajien taksan tarkistamisesta. Käydyissä neuvotteluissa oli sovittu uudesta alennetusta taksasta, joka oli tarkoitus ottaa käytäntöön 1.1.1961 alkaen. Maksuluokissa I—V entiset, v. 1958 vahvistetut maksut olivat vaihdelleet 554 mk/t — 884 mk/t. Uudet tuntimaksut sen sijaan olivat vastaavasti suuruudeltaan 540 mk:sta — 870 mk:aan. Palkkalautakunta päätti hyväksyä neuvottelutuloksen ja ilmoittaa uudet taksat ohjeeksi kaikille kaupungin laitoksille (16.12. 1 823 §).

Eräiden kaupungin laitosten työsääntöjen hyväksyminen. Sen jälkeen kun palkkalautakunta oli alustavasti hyväksynyt keskuspesulan, satamarakennusosaston ja liikennelaitoksen työsäännöt, ne lähetettiin lausunnon antamista varten ao.laitoksen lautakunnalle (12.2. 222 §, 19.2. 260 §, 22.4. 594 §, 3.6. 829 §, 2.9. 1 280 §, 9.9. 1 302 §, 4.11. 1 627 §, 25.11 1 718 §).

Satamien työntekijäin ylityökorvausten suorittaminen. Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö oli pyytänyt satamalautakunnalta, että varastois- ja laiturihuolto-osastolla palvelevien työntekijäin ylityökorvaukset maksettaisiin kuten ennenkin, eli klo 24 jälkeen jatkuvasta ylityöstä 100 %:lla korotettuna siitä huolimatta, että palkkalautakunta oli ko. korvausten maksuperusteista annetun ohjeen mukaan esittänyt toisenlaista menettelyä. Satamalaitoksessa oli mainitunlainen käytäntö ollut vallalla jo Helsingin Makasiini Osakeyhtiön ajoista saakka. Satamalautakunta oli puoltanut vanhan käytännön sallimista. Palkkalautakunta käsitteli asiaa, mutta pani sen pöydälle, koska kaupunginhallitus oli 29.4. päättänyt asian satamalautakunnan esittämällä tavalla. Palkkalautakunnan taholta huomautettiin, että em. päätös koski arkipyhänä suoritettua vastaavaa satamalaitoksen työtä, ja periaatteessa on väärin korvata erälle kaupungin viran-

haltijoille arkipyhänä suoritettu työ virkasäännöstä poikkeavasti. Sataman palvelun joustavuutta pidettiin kuitenkin siksi painavana perusteena asiassa, että satamalaitoksen ehdotusta kaksinkertaisen palkan maksamisesta arkipyhänä saatettiin puoltaa. Yksistään mainitun kaupunginhallituksen päätöksen perusteella ei satamalaitosta kuitenkaan voitu katsoa oikeutetuksi maksamaan vuorokauden vaihtumisen jälkeen suoritetusta työstä ylityökorvausta esittämällään tavalla. Sen esitys oli kuitenkin työn korvaamisessa täysin vastaava ko. arkipyhätöön kanssa, mistä syystä palkkalautakunta ehdotti, että ko. työtä vuorokauden vaihtumisen jälkeen ei käsiteltäisi lainkaan ylityönä, vaan ylimääräisenä varustamoiden tilaamana ja maksettu työnä, joka korvattaisiin työntekijöille laskun perusteella ja satamalaitos toimisi tällöin vain välittäjänä. Asianomainen työn tilaaja olisi tällöin myös velvollinen suorittamaan tarvittavat veronpidätykset sekä lapsilisä- ja kansaneläkemaksut (22.4. 581 §, 29.4. 612 §).

Sunnuntaityökorvauksen laskemisperusteet. Kuntien Konemestarit -yhdistys oli pyytänyt palkkalautakunnan toimenpiteitä oikean menettelyn aikaansaamiseksi asiassa, joka koski konemestarien vuosilomapalkan laskemista. Yhdistys oli huomauttanut siitä, että virkasäännön mukaan sunnuntaina suoritetusta työstä maksettiin viranhaltijalle kuukausipalkasta erillinen korvaus. Koska vuosiloman pituus laskettiin työpäivissä ja ko. loma oli myönnettävä täysin palkkaeduin, katsoi yhdistys, että kolmivuorotyötä tekevät konemestarit saivat lain edellyttämää määrää vähemmän palkkaa, kun heille ei sunnuntaityöstä maksettu kaksinkertaista palkkaa. Palkkalautakunnan taholta mainittiin annetussa lausunnossa, että sunnuntaina tehdyn työn korvaaminen kuukausipalkkaisille tapahtui eri tavoin kuin tuntipalkkaiselle työntekijälle. Tuntipalkkainen työntekijä ei sunnuntailta saa mitään palkkaa, ellei hän ole työssä. Kuukausipalkkainen sen sijaan saa saman kuukausipalkan eri kuukausina riippumatta siitä, montako sunnuntaita kuukaudessa on ja mikäli hän on työssä sunnuntaisin, maksetaan hänelle kuukausipalkan lisäksi erillinen korvaus, jonka suuruus on kuukausipalkkaa laskuperusteena käyttäen laskettu yksinkertainen tuntipalkka. Kaksinkertaista tuntipalkkaa hän ei voi saada, koska kuukausipalkan sinänsä on jo katsottava sisältävän yhden yksinkertaisen tuntipalkan eli perustuntipalkan myös sunnuntaityöstä. Tämä käsitys oli useaan kertaan vahvistettu työneuvoston eri ratkaisuilla. Siten oli siis vuorokonemestareille kuten muillekin maksettu sunnuntaityökorvaus laillisin perustein (3.6. 816 §).

Kuntien Konemestarit -yhdistys oli lähettänyt palkkalautakunnalle palkkausasiaansa koskevan kirjelmän. Yhdistyksen kanssa käytyjen neuvottelujen johdosta palkkalautakunta totesi, että jatkotoimenpiteet asiassa suoritetaan yleisen kuoppatarkistuksen yhteydessä (16.6. 910 §, 23.6. 959 §).

Sähköasemien ja vesilaitoksen päivystys. Teollisuuslaitosten lautakunta oli tehnyt esityksen kaupunginhallitukselle sähköasemien päivystyksen korvaamisesta varallaololla. Kaupunginhallitus oli 27.5. oikeuttanut sähkölaitoksen tarvittaessa korvaamaan sähköasemien päivystyksen varallaololla siten, että siihen saatiin määrätä sähköasemilla ja niiden välittömässä läheisyydessä asuvien käyttö- ja ylläpitohenkilökuntaan kuuluvia korkeintaan kuusi henkilöä samanaikaisesti ja siten, että varallaolokorvaus määräytyy päivystystyön järjestelystä kaupungin virastoissa annetun kaupunginvaltuuston 27.11.1946 tekemän päätöksen 1 b ja 3 b kohtien mukaisesti. Palkkalautakunta päätti päivystysmääräysten 3 b kohdan perusteella vahvis-

3. Palkkalautakunta

taa esityksessä tarkoitettussa varallaolopäivystyksessä asemamestarin päivystyskorvaukseksi murtoluvun $\frac{1}{2}$. Lisäksi palkkalautakunta päätti todeta, että työsuhteessa olevien osalta korvauksen suuruus määräytyy sanottujen päivystysmääräysten 1 b ja työaikalain alaisten viranhaltijain osalta 2 b kohdan mukaisesti (15.7. 1 066 §, v:n 1946 kunn. as. kok. s. 362).

Teollisuuslaitosten lautakunta oli ilmoittanut, että kaupunginhallitus oli 10.3. ja 27.5. tekemillään päätöksillä oikeuttanut sähkölaitoksen järjestämään 3-vuorotyön edellyttämät työvuorot sekä tarvittaessa osittain korvaamaan sähköasemien päivystystä varallaololla. Lautakunta esitti, että myös säännöllistä 2-vuorotyötä tekevät viranhaltijat rinnastettaisiin mainittuihin 3-vuorotyötä tekeviin sähkömestareihin ym. Palkkalautakunta päätti puoltaa esitystä (21.10. 1 541 §).

Vesilaitos oli ilmoittanut, että kaupunginhallituksen 24.4.1958 tekemän päätöksen jälkeen vesilaitoksen jakelupäivystys oli muodostunut sellaiseksi, että yöllä klo 24—6 välillä ei ollut päivystäjää. Kun kuitenkin vuotohälyytyksiä saattui tällekin ajalle, esitti vesilaitos, että jakelupäivystyksen tehostamiseksi varallaoloaikaa muutettaisiin niin, että päivystys käsittäisi koko työajan ulkopuolisen ajan. Palkkalautakunta päätti lausunnossaan puoltaa em. esitystä (21.10. 1 542 §).

Erikoisammattimieslisän maksaminen erälle vesilaitoksen ja Hanasaaren höyryvoimalaitoksen työntekijöille. Vesilaitoksen Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksella oli työssä vastuunalaisessa asemassa viisi laitosmiestä, joista kukin vastasi oman erikoisalansa työsuorituksista sekä laitteiden huollosta ja korjauksesta. Mainittuja työntekijöitä ei heidän tehtäviensä luonteen vuoksi voitu sitoa urakkatyöhön, koska huolto- ja korjaustyöt oli tehtävä kiireellisyysjärjestyksessä. Näin ollen heidän ansiotasonsa, huolimatta siitä, että he toimivat kärkimiehinä, saattoi jäädä pienemmäksi kuin vähemmän ammattitaitoisten työntekijöiden, koska näille voitiin järjestää urakkatöitä. Vesilaitos esitti, että mainituille viidelle työntekijälle saataisiin maksaa ns. erikoisammattimieslisää. Palkkalautakunta oli eräissä tapauksissa aikaisemmin myöntänyt erälle vesilaitoksen ja sähkölaitoksen työntekijöille sanotunlaista lisäpalkkaa. Myöskin tässä tapauksessa palkkalautakunta päätti ilmoittaa vesilaitokselle, että sen esityksessä mainituille erikoisammattityöntekijöille, puusepäntöissä toimivaa työntekijää lukuun ottamatta, voitiin suorittaa palkkasopimuksen 12 §:n 7. kohdassa mainittua erikoisammattityöntekijän lisää enintään 45 % ohjetuntipalkasta laskettuna. Lisän lopullinen suuruus oli kuitenkin määrättävä laitoksessa kunkin miehen kohdalla erikseen suoritettavan harkinnan mukaan (26.2. 303 §).

Sähkölaitos oli esittänyt, että Hanasaaren vedenkäsittelylaitoksen hoitajalle saataisiin maksaa 25 %:n erikoisammattimieslisää siltä ajalta, kun hän toimii vedenkäsittelylaitoksen hoitajana ottaen huomioon tämän työn vaativuuden ja vastuullisuuden. Palkkalautakunnan taholta todettiin, että voimassa olevan palkkahinnoittelun 2 §:n 17. kohdan mukaan voitiin teollisuuslaitosten, liikennelaitoksen ja palolaitoksen tuntipalkalla työskenteleville, vastuunalaisessa asemassa oleville erikoisammattityöntekijöille palkkalautakunnan suostumuksella maksaa palkkaa, joka vähintään 25 %:lla tai enintään 45 %:lla ylitti ao. ohjetuntipalkan. Täten korotettuun palkkaan sisältyivät työntekijälle mahdollisesti kuuluvat kärkimieslisä ja aikatyölisä. Nyt tehtyyn esitykseen nähden todettiin, että Hanasaaren höyryvoimalaitoksen vedenkäsittelylaitoksen hoitajan tehtäviä oli ilmeisesti pidettävä sellaisina, joiden hoitajalle voitiin suorittaa erikoisammattimieslisää. Näin ollen sähkölaitokselle

päätettiin ilmoittaa, että ko. 25 %:n suuruista lisää saatiin suorittaa höyryvoimalaitoksen vedenkäsittelylaitoksen hoitajana kulloinkin toimivalle ammattimiehelle siltä ajalta, jolloin hän suoritti mainittuja erikoistehtäviä (15.7. 1 040 §).

Talonmiesten viikkolevon järjestelyä koskevat ohjeet. Palkkalautakunta päätti lähettää virastoille ja laitoksille tiedoksi 2.9. annetun asetuksen tekstin talonmiehen työtä tekevän viikkolevosta. Koska oli osoittautunut tarpeelliseksi antaa asian johdosta lähempiä ohjeita, päätti palkkalautakunta lähettää kaikille virastoille ja laitoksille ko. yksityiskohtaiset ohjeet sekä samalla kumota 5.10.1948 talonmiesten, talonmieslämmittäjien ja lämmittäjien sunnuntaityökorvauksista antamiensa ohjeiden 1) kohdan (23.9. 1 410 §, 30.9. 1 451 §, 11.11. 1 666 §, kunn. as. kok. n:o 90).

Virkojen perustaminen, järjestely ym. Palkkalautakunta antoi lukuisia lausuntoja, jotka koskivat uusien virkojen perustamista, virkojen uudelleenjärjestelyä, vakinaistamista, virkanimikkeitten muuttamista jne. Uusien virkojen perustamisen yhteydessä palkkalautakunta esitti vain käsityksensä ehdotetun palkkaluokan sopivuudesta puuttumatta muutoin viran perustamisen tarpeen arvioimiseen. Edelleen annettiin palkankorotusanomuksista useita lausuntoja kaupunginhallitukselle.

Virkojen täyttäminen. Virastot ja laitokset esittivät useissa tapauksissa virkojen täyttämistä niitä haettavaksi julistamatta. Yleensä palkkalautakunta suostui anomuksiin sillä ehdolla, että virkaan valittiin se henkilö, joka oli hoitanut virkaa tilapäisenä (18.3. 413 §, 1.4. 500 §, 8.4. 537 §, 14.4. 565 §, 26.8. 1 240 §).

Oikeus virassa pysymiseen eroamisiän saavuttamisen jälkeen myönnettiin 5 henkilölle. Eräässä tapauksessa palkkalautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausunnon oikeudesta virassa pysymiseen eroamisiän saavuttamisen jälkeen (14.10. 1 529 §).

Oikeus sivutoimen hoitamiseen myönnettiin 90 viranhaltijalle. Joissakin tapauksissa palkkalautakunta eväsi sivutoimiluvan (1.4. 499 §).

Konekirjoituslisiä myönnettiin 42 viranhaltijalle, konekirjanpitolisiä 33:lle ja pikakirjoituslisiä 13 viranhaltijalle.

Kaupunginvaltuuston v. 1956 ja 1957 tekemien päätösten perusteella päätettiin konekirjoitus- ym. lisiä korottaa 3 % 1.5. lukien (14.4. 567 §).

Vanhojen ammattimiesten siirtämistä aputöihin koskeva asia. Helsingin Talo- rakentajat -yhdistys oli ilmoittanut, että sen tietoon oli tullut tapauksia, joissa paikallinen työnjohto oli määrännyt aputöihin sellaisia ammattimiehiä, jotka olivat kymmeniä vuosia tehneet ammattitöitä ja olivat siihen vieläkin kykeneviä, vaikka työvauhti oli vähentynyt. Tällaista menettelyä ei pidetty oikeana työntekijää kohtaan, koska hänen eläkkeensä lasketaan kolmen viimeisen vuoden ansion perusteella ja eläke näin alenee asianomaisen olematta itse siihen syypää. Yleisten töiden lautakunta oli maininnut, että kun rakennustyömailla työnpuutteen vuoksi oli jouduttu työehtosopimuksen puitteissa siirtämään ammattimiehiä toisiin töihin, ei tämä tarkoittanut sitä, että yksinomaan vanhempia ammattimiehiä olisi siirretty aputöihin. Ja mikäli näin oli tapahtunut, ei siirtäminen aiheuttanut heidän eläke-etuihinsa minkäänlaisia huononnuksia. Kaupungin työntekijäin eläkesäännön 11 §:n mukaan oli sellaisella yli 10 v työskennelleellä työntekijällä, joka mm. sairauden tai heikontuneen terveyden vuoksi oli jouduttu siirtämään huonommin palkattuun työhön, oikeus

saada eläkkeensä aikaisemmassa työssä maksetun keskimääräisen ansion perusteella. Tiedossa ei ollut yhtään tapausta, jossa työntekijä eläkettä määrättäessä olisi joutunut kärsimään mainitunlaisen siirron johdosta. Koska anojayhdistyksen esitys perustui virheelliseen käsitykseen eläkesäännöstä, esitti palkkalautakunta lausunnossaan, ettei anomuksen tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin (26.8. 1 241 §).

Luontoisetukorvauksia vahvistettiin kertomusvuoden aikana lukuisissa tapauksissa. Kodinhoitajien luontoisetukorvausten määräämisestä annettiin lausunto kaupunginhallitukselle (15.1. 29 §, 22.1. 99 §, 4.11. 1 624 §).

Puhelimet. Palkkalautakunta teki kertomusvuoden aikana useita päätöksiä, jotka koskivat virkapuhelimen asentamista, siirtämistä ym. (15.2. 181 §, 11.3. 382 §, 1.4. 489 §, 25.11. 1 737 §). Useiden viranhaltijain, kuten kätilöjen, kotisairaanhoidtajien ym. asuntoihin hankituista osuuspuhelimista kaupunki suoritti vuosineljännesmaksut. Korvauksena oman puhelimen käyttämisestä virkatehtävissä suoritettiin kaupungin puolesta vuosineljännesmaksut sekä enintään 225 puhelun maksut vuosineljänneksittäin (25.2. 299 §, 19.8. 1 200–1 202 §).

Myöskin kahdelle työsopimussuhteessa olevalle talonmiehelle hankittiin kaupungin puhelin, koska tätä pidettiin tarpeellisena talojen hoidon kannalta (26.2. 327 §).

Kaupunginhallitukselle annettiin lausunto asiasta, joka koski eräiden urheiluja retkeilytoimiston viranhaltijain ja työntekijäin velvollisuutta suorittaa taannehtivasti puhelumaksut puhelimista, jotka oli muutettu virastopuhelimiksi (11.3. 384 §).

Rakennusviraston puhtaanapito-osaston hiekoituspäivystykseen osallistuville viidelle autonkuljettajalle saatiin hankkia kaupungin osakepuhelin, josta asianomaisen itse tuli suorittaa neljännesvuosi- ja puhelumaksut (18.11. 1 691 §).

Kiinteistölautakunnan esitys kaupunginagronomin virkapuhelimen muuttamisesta virastopuhelimeksi hylättiin, koska ko. viranhaltijalla oli jo sellainen virka-paikallaan (26.2. 305 §).

Luontoisetuvastikkeiden vahvistaminen. Palkkalautakunta päätti 22.1.1960 vahvistaa virka-asunnoista perittävän neliömetrikorvauksen 165 mk/kk entisen määrän oltua 140 mk/kk. Tämä oli laskettu siten, että tilastotoimiston vuokralaskennan perusteella ilmoittama yleinen keskivuokra, joka oli todettu 206 mk:ksi m²:ltä kuukaudessa, oli alennettu 20 %. Luontoisetusäännön 8 §:n 1. kohdan mukaan palkkalautakunta määrää virka-asuntojen neliömetrikorvauksen siten, että tilastotoimiston ilmoittamaa keskivuokraa alennetaan enintään 30 %. Luontoisetuvuokrat oli 403 asunnon osalta laskettu uudelleen. Asunnoittain suoritettujen laskelmien mukaan oli keskimääräinen neliömetrikorvaus 145: 20 (kertoimien tulo = 0.88). Nousu oli n. 18 %. Uuden vuokrankorotuksen jälkeen luontoisetusäännön mukainen maksimiraja (= peruspalkan neljännes) ylitettiin 107 virka-asunnon kohdalla eli 26.55 % (aikaisemmin 64 ja 15.88 %). Uudet korvaukset vahvistettiin 1.3. lukien (22.1. 101 §, 12.2. 219 §).

Sähköasemilla asuvien sähkömestarien vuokravastike. Palkkalautakunta oli pyytänyt selvitystä mainittujen sähkömestarien virka-asunnoista. Teollisuuslaitosten lautakunta oli ilmoittanut, että pyrkimyksenä oli ollut asuntojen järjestäminen asemarakennuksessa osalle aseman henkilökuntaa, jotta häiriötapauksissa olisi nopeasti saatavissa asiantuntevaa apua. Päivystysjärjestelmää uusittaessa oli samalla harkittu, miten asemilla olevat asunnot olisi jaettava käyttöhenkilökunnalle,

jotta vikatapausten selvittelyssä päästäisiin parhaaseen tulokseen. Tällöin oli päädytty siihen, että asunnot olisi varattava virka-asunnoiksi asemamestareille, yliasentajille ja lomittaville sähkömestareille. Palkkalautakunta päätti vahvistaa vuokravastikkeeksi virka-asunnoista niissä tapauksissa, jolloin ao. viranhaltijalle suoritetaan päiväystyön järjestelystä kaupungin laitoksissa tehdyn päätöksen edellyttämää, vähintään murtolukuun $\frac{1}{2}$ kohoavaa varallaolokorvausta, käyvän vuokran vähennettynä 10 %:lla (15.7. 1 068 §).

Eräiden asuinhuoneistojen vuokrien tarkistus. Teollisuuslaitosten lautakunta oli tehnyt esityksen, joka koski eräiden asuinhuoneistojen vuokrien tarkistusta. Myöskin sähköasentaja Malmström oli kirjelmässään huomauttanut siitä, että kiinteistö-lautakunta oli jälleen 1.2. korottanut vuokria siitä huolimatta, että ko. asuntojen hallintaoikeuteen kuului velvollisuus osallistua kaikkien sähkö- ja kaasuverkostossa esiintyvien häiriöiden korjaamiseen laitosten määräysten mukaan myös varsinaisen virka- ja työajan jälkeen. Mainittu lautakunta oli huomauttanut siitä, että kaasuja sähkölaitoksen toiminnan turvaamisen kannalta olisi työsuhteessa olevien toimihenkilöiden ja työntekijöiden määrääminen tiettyyn asuntoon yhtä tärkeitä kuin viranhaltijoiden määrääminen virka-asuntoon. Näin ollen olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta myös työsuhteessa olevia toimihenkilöitä ja työntekijöitä voitaisiin määrätä asumaan kaupungin hallinnassa oleviin asuntoihin samoin edellytyksin kuin viranhaltijoita ja että tällöin sovellettaisiin luontoisetukorvauksen suuruisia vuokria. Palkkalautakunta päätti asian johdosta esittää kaupunginhallitukselle, että tämä tekisi periaatepäätöksen, jonka mukaan teollisuuslaitosten lautakunnan kirjelmässä tarkoitetuissa päiväystapauksissa voitaisiin työsuhteessa olevalle toimihenkilölle tai työntekijälle antaa työsuhteeseen sidottu asunto, josta palkkalautakunta päättäisi yksityistapauksittain, noudattaen soveltuvien osin viranhaltijain luontoisetusäynnön vastaavia määräyksiä sekä että palkkalautakunnan tulisi määrätä vuokravastikkeen suuruus samoin kuin pitää tarvittavia luetteloita näistä asunnoista (5.8. 1 112 §).

Uuden *työntekijäin vuosilomalain* voimaantulon aiheuttamat toimenpiteet. Laki työntekijäin vuosilomasta oli vahvistettu 30.4.1960. Koska tämä uusi laki useissa kohdin muutti voimassa ollutta työntekijäin vuosilomalakia, jouduttiin kaupungin viranhaltijain ja työntekijäin kertomusvuoden vuosilomia myönnettäessä tekemään poikkeuksia aikaisemmasta menettelystä. Myöskin olisi virkasääntöä ja työntekijäin vuosilomasääntöä vastaavasti muutettava, koska nämä säännöt ao. kohdiltaan rakentuivat tähän asti voimassa olleen vuosilomalain periaatteille. Mainitut sääntöjen muutokset eivät kuitenkaan olleet heti tehtävissä, minkä vuoksi palkkalautakunta päätti kiertokirjeellä lähettää kaikille lauta- ja johtokunnille, virastoille ja laitoksille ohjeet uuden työntekijäin vuosilomalain soveltamisesta (6.5. 667 §, kunn. as. kok. n:o 40).

Vuorokonemestarien vuosilomien järjestely. Kuntien Konemestarit -yhdistys oli ilmoittanut, että sähkölaitos oli asettunut sille kannalle, että 25 työpäivää pitemmän loman saavien, vuorotyössä olevien konemestarien loma-aika voidaan heitä kuulematta sijoittaa osittain muuhunkin kuin varsinaiseen lomanantokauteen. Tällöin he eivät pääse nauttimaan vuosilomasta edes 25 vrk:n yhtäjaksoista lomaa. Kun yhdistys katsoi, että ainakin virkasäännön mukaan tämä aika tulisi antaa konemestareille yhtenäisenä, oli se pyytänyt kaupunginhallituksen toimenpiteitä asiassa.

Palkkalautakunnan taholta huomautettiin mm., että ko. asiasta oli aikaisemmin käyty epävirallisia neuvotteluja esityksen tehneen järjestön kanssa virkasäännön tulkintakysymyksenä ja tällöin tultu siihen tulokseen, että virkasäännön 37 §:n mukaan ei pitäisi olla estettä sähkölaitoksen omaksumalle lomasuunnitelmalle vuorotyössä olevien konemestarien kohdalla. Virkasäännön mukaan 25 työpäivää pitemmissä lomissa tämän ajan ylittävä osa saadaan antaa viranhaltijan suostumuksetta muuna kuin yleisenä lomanantokautena, mikäli tällainen järjestely on viran hoidon kannalta tarkoituksenmukaista. Kun sähkölaitos oli nyt järjestänyt lomat siten, että kolmen viikon pituinen osa tulisi joka tapauksessa annettavaksi varsinaisena lomanantokautena, ei sähkölaitoksen lomajärjestelyä voitu pitää kohtuuttomana. Lausunnossa kaupunginhallitukselle päätettiin esittää edellä selostettu kanta asiassa (6.5. 664 §, 13.5. 721 §).

Ohjeiden antaminen vuosilomaetujen myöntämisestä eräille työsopimussuhteessa palveleville, työehtosopimuksen ulkopuolella oleville. Palkkalautakunnan esittelijä oli ehdottanut, että kaupunginhallitukselle tehtäisiin esitys ohjeen antamisesta siitä, että työehtosopimuksen ulkopuolella olevalle henkilökunnalle, joka palkataan työsopimuksin, on vuosiloma määrättävä työntekijäin vuosilomasäännön mukaisesti. Palkkalautakunnassa tehtiin ehdotus, että eräissä poikkeustapauksissa voitaisiin ko. lomasäännön perusteita ylittäen myöntää enintään kuukauden loma, milloin se harkitaan painavista syistä välttämättömäksi. Samalla oli ehdotettu työntekijäin vuosilomaetujen lisäämistä, niin että ne tulisivat samoiksi kuin viranhaltijoilla. Asia oli ollut vt Saastamoisen tekemän aloitteen johdosta esillä jo v. 1958, jolloin oli katsottu, ettei lomasäännön muuttamiseen ollut aihetta, koska työntekijäin lomasääntö oli eräissä kohden jopa viranhaltijain lomasääntöä edullisempi. Koska ehdotettua kuukauden enimmäisrajaa oli pidettävä asiallisena, oli esittelijä muuttanut aikaisempaa ehdotustaan siten, että vuosilomaoikeus em. henkilöille yleensä oli sovittava määräytyväksi kaupungin työntekijäin vuosilomasäännön mukaisesti, mutta yksityistapauksissa voitaisiin ao. lautakunnille tai vastaaville elimille antaa oikeus myöntää säännön mukaista lomaa pitempi loma, enintään kuitenkin yksi kuukausi (12.2. 203 §, 26.2. 301 §).

Vuosilomapalkan määräytyminen yli vuoden kestäneen sairausloman jälkeen. Rakennusvirasto oli pyytänyt palkkalautakunnan lausuntoa mm. siitä, mikä palkka olisi maksettava työntekijälle, joka oli ollut sairaana koko lomanmääräytymisvuoden. Palkkalautakunnan taholta huomautettiin, että kaupungin vuosilomasäännön 5 §:n 2.) kohdan mukaan lasketaan sairauslomasta aiheutunut työstä poissaolo työssäolon ajaksi siinäkin tapauksessa, että loma on kestänyt kauemmin kuin työntekijäin vuosilomalaisissa on säädetty. Mainitun työntekijän vuosiloman pituus määräytyi siis siten kuin hän olisi ollut koko vuoden työssä. Sen sijaan kysymys siitä, kuinka suuri palkka oli maksettava mainitulle työntekijälle, oli hankalampi ratkaistava. Vuosilomalain mukaan oli työntekijälle suoritettava vuosilomapalkkana jokaiselta lomapäivältä lomanmääräytymisvuoden ansion perusteella laskettu keskimääräinen päiväpalkka, joka saatiin siten, että työssäolon ajalta maksettu palkka jaettiin niiden päivien lukumäärällä, joina työntekijä lomanmääräytymisvuonna oli ollut työssä. Kun sairauslomakorvausta ei vuosilomalain tarkoittamassa mielessä voitu pitää palkkana, ei ko. työntekijälle tämän mukaisesti kuuluisi maksaa lainkaan palkkaa vuosilomalta. Tällaista tulkintaa tuskin kuitenkaan voitaisiin pitää vuosiloma-

lain hengen mukaisena. Kaupungin työntekijäin vuosilomasäännön mukaan maksetaan vuosiloman ajalta palkka niin, että sairaudesta aiheutuvan, yli 12 kk kestävä loman ajalle sattuva vuosilomapalkka maksetaan saman suuruisena kuin sairauslomapalkka. Tämäkään ei antanut vastausta eo. kysymykseen, koska asianomainen oli saanut ensin täyden palkan, sitten $\frac{2}{3}$ ja lopuksi $\frac{1}{2}$ palkasta. Koska vastaavalaisia muitakin tapauksia saattaisi esiintyä, päätti palkkalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että tämä hankkisi Kaupunkiliiton välityksellä työneuvoston lausunnon vuosilomapalkan määräytymisestä niissä tapauksissa, jolloin työntekijä ei lomanmääräytymisvuoden aikana ole saanut lainkaan palkkaa työssäoloajalta, mutta sen sijaan sairauslomakorvausta kaupungin työntekijäin sairaus- ja hautausapusäännön mukaisesti (23.9. 1 408 §).

Lääkärintodistusten vaatiminen eräissä sairauslomatapauksissa. Kunnallisvirkamiesyhdistys oli esittänyt, että kun yleinen sairausvakuutusjärjestelmä parhaillaan oli suunnitteilla, olisi pahimmat haitat palkansaajien kannalta poistettava väliaikaisratkaisulla mm. siinä suhteessa, että olisi annettava määräys lääkärintodistuksen vaatimisesta vasta kolmen päivän sairastamisen jälkeen tai että kaupunki korvaisi todistuksen hankkimisesta aiheutuvat kulut. Palkkalautakunnan taholta huomautettiin, että voimassa olevien määräysten mukaan sairaudesta, joka on aiheuttanut päivää lyhyemmänkin poissaolon, olisi hankittava lääkärintodistus, eli siis aina kun syynä on ollut sairaus. Käytännössä oli kuitenkin melko laajasti omaksuttu sellainen menettely, että vasta kolmea päivää pitempien sairauslomien takia vaadittiin lääkärintodistus. Sellaista määräystä, jolla nimenomaan vahvistettaisiin jokin määräaika, jonka jälkeen vasta vaaditaan lääkärintodistus, olisi arveluttava, koska tästä saattaisi aiheutua sellainen käsitys viranhaltijain keskuudessa, ettei tällaista poissaoloa sen paremmin valvottaisi ja siitä niin ollen voisi aiheutua pahakin epäkohta. Määräysten tästä seikasta puuttuessa oli aina mahdollisuus vaatia epäilyttäviissä tapauksissa lyhyestäkin poissaolosta lääkärintodistus. Näiden kustannusten korvaamista ei pidetty aiheellisenä niin kauan kun viranhaltijain lääkintähuoltoa ei yleisesti ollut järjestetty. Lausunto kaupunginhallitukselle päätettiin antaa edellä olevan mukaisesti (3.6. 817 §).

Irtisanoutumisen peruuttaminen. Kaasulaitoksen palveluksessa ollut autonkuljettaja Henrik Sarlin oli irtisanoutunut toimestaan 15.1., koska hän luuli tovereittensa vainoavan häntä. Seuraavan maaliskuun aikana hän joutui hoidettavaksi mielisairaudesta. Sarlinin vaimo anoi miehensä irtisanoutumisen peruuttamista, kun oli todettu, että tämä jo vuoden alusta lähtien oli potenut mainittua sairautta ja oli edelleen sairausloman tarpeessa. Kaasulaitos ei ollut puoltanut ko. anomusta, vaan katsoi, että Sarlin menetti erotessaan oikeutensa sairausavustukseen. Lääkärintodistusten tarkastaja oli lausunnossaan maininnut, ettei asiapapereiden perusteella voitu asettaa epäilyksenalaiseksi, etteikö Sarlin jo silloin olisi ollut mielisairas, kun hän sanoutui irti työpaikastaan. Näin ollen häntä ei silloin voitu pitää oikeustoimikelpoisena, mistä syystä palkkalautakunta päätti lausunnossaan kaupunginhallitukselle ilmoittaa, että Sarlin oli 15.1. lähtien oikeutettu työntekijäin sairausapusäännön mukaiseen sairauslomaan ja että hänen irtisanoutumistaan oli pidettävä pätemättömänä (15.7. 1 051 §).

Äitiysloma-ajan palkkaedut. Kaupunginkirjaston tuntipalkkainen kirjastoapulainen Lea Karhama oli ollut kaupunginkirjaston palveluksessa yhtäjaksoisesti 15.8.

3. Palkkalautakunta

1956 alkaen hoitaen useita viransijaisuuksia, joista viimeinen kirjastoamanuenssin sijaisuus alkoi 6.9.1959 ja loppui 30.6.1960. Sijaisuusaikana hänellä alkoi synnytysloma 22.6., joka päättyisi määräysten mukaisesti 13.9. Koska hänen viransijaisuutensa loppui 30.6., oli syntynyt epäselvyyttä siitä, millä perusteella hänelle maksettaisiin palkka 1.7. alkaen. Koska ko. henkilö aikoi synnytysloman jälkeen palata takaisin kaupunginkirjaston palvelukseen, oli palkkalautakunnan taholta katsottu, että hänellä oli pysyväisuontoinen työsuhte toistaiseksi. Tähän oli kuitenkin huomautettava, että koska Karhama ei voinut olla yhtä aikaa sekä työsuhteessa että virkasuhteessa kaupunkiin, olisi hänelle tullut myöntää kirjaston taholta palkaton loma ko. viransijaisuuden hoitamista varten. Näin ollen olisi kirjastonjohtajan ryhdyttävä toimenpiteisiin mainitun palkattoman loman myöntämiseksi Karhamalle, jonka loma loppuisi sijaisuuden loppuessa. Tällöin hän oli oikeutettu määräysten mukaiseen synnytyslomaan työntekijäin sairausapusäännön mukaisesti (5.8. 1 096§).

Hesperian sairaalan alilääkäri Isabella v. Bonsdorff oli v. 1959 anonut äitiysloma-ajan palkkaetuja, mutta oli palkkalautakunta tällöin hylännyt anomuksen sillä perusteella, että tri v. Bonsdorffin virkasuhde kaupunkiin oli katkennut 18.4. 1959 (v:n 1959 II osan s. 17). Asianomainen oli uudistanut anomuksensa ja sairaalalautakunta oli antanut lisäselvityksen, jonka mukaan tri v. Bonsdorffin siihen asti hoitamaan virkaan valittu sijainen ryhtyi sitä hoitamaan vasta 1.9.1959 lukien. Tri v. Bonsdorffin sijaisuusmääräys oli annettu siinä muodossa, että hänet oli määrätty hoitamaan apulaislääkärin virkaa, kunnes virka hakuteitse täytetään ja virkaan valittu ryhtyy sitä hoitamaan, kuitenkin korkeintaan 3 kk:n ajaksi. Mikäli virkaan valittu lääkäri olisi ruvennut sitä heti 18.4.1959 hoitamaan, olisi tri v. Bonsdorffin virkamääräys selvästi loppunut tänä ajankohtana. Nyt tapahtui kuitenkin siten, että kun virkaan valittu ei voinut sitä heti ruveta hoitamaan, otettiin sijaiseksi tällöin avoimeksi tulleeseen virkaan kolmas lääkäri, tri Suominen. Jos tri v. Bonsdorffin viransijaisuusmääräyksen olisi todettu tällöin jatkuneen edelleen, mutta hänen sijaisekseen olisi nimenomaan määrätty tri Suominen, ei Bonsdorffin virkasuhde kaupunkiin olisi katkennut. Palkkalautakunta huomautti kaupunginhallitukselle antamassaan lausunnossa, että mikäli katsotaan kohtuulliseksi, ottaen huomioon tri v. Bonsdorffin verraten pitkä aikaisempi palvelus kaupungilla, korjata tilanne äitiysloman asettamia edellytyksiä vastaavaksi, olisi sairaalalautakuntaa kehoitettava toteamaan tri v. Bonsdorffin virkasuhteen jatkuneen 18.4.1959 lähtien edelleen ja toteamaan niin ikään tri Suomisen tulleen määrätyksi tri v. Bonsdorffin sijaiseksi hänen äitiysloma-ajakseen. Näillä edellytyksillä palkkalautakunta puolsi anomuksen hyväksymistä (5.8. 1 095 § 7.10. 1 467 §).

Virkavapautta täysin palkkaeduin myönnettiin 122 viranhaltijalle. Palkatonta virkavapautta myönnettiin 194 tapauksessa sekä osapalkkaista virkavapautta 51 tapauksessa. Myönnetyn osapalkan suuruus saattoi vaihdella 20—70 %:iin asianomaisen viranhaltijan huoltovelvollisuudesta riippuen.

Sairauslomasijaisten palkkaamiseen käytetty määräraha, yhteensä 2 682 690 mk, jakaantui eri laitosten ja virastojen kesken seuraavasti:

	mk		mk
Nuorisotyölautakunta	39 550	Kaupunginkirjasto	2 376 660
Kotitalouslautakunta.....	138 255	Kaupunginorkesteri	128 225

Jatkettua sairaslomaa myönnettiin 30 tapauksessa. Samalla anojalle tavallisesti ilmoitettiin, että mikäli hän uudelleen vielä anois sairauslomaa, tulisi hänen esittää selvitys paranemismahdollisuuksistaan (7.10. 1 476 §).

Viransijaisuuspalkkioita muun syyn kuin sairauden takia myönnettiin kertomusvuonna tarkoitukseen varatusta 3 042 982 mk:n suuruisesta määrärahasta virastoille, laitoksille ym. seuraavasti:

	mk		mk
Palkkalautakunta	10 115	Hesperian sairaala	70 475
Neuvolatoimisto	830 192	Nikkilän sairaala.....	49 695
Kotisairaanhoidotoimisto	277 550	Tuberkuloositoimisto	77 965
Kouluterveydenhoito-osasto ...	150 060	Laakson sairaala	5 410
Suomenkielisten kansakoulujen		Malmin sairaala	98 440
kasvatusneuvola	4 815	Tervalammen työlaitos ja maa-	
Terveydellisten tutkimusten		tila	2 360
laboratorio	21 735	Lastenhuoltolaitokset	78 405
Marian sairaala	403 630	Kähertäjäkoulu	5 680
Auroran sairaala	346 960	Poikien ammattikoulu	268 360
Kivelän sairaala	206 340	Lastentarhat laitoksineen	31 450
		Kaupunginkirjasto	103 345

Eläkkeitä myönnettiin kertomusvuonna 512. Myönnettyjä eläkkeitä oikaistiin tai korjattiin 27. Kaupunginhallitukselle annettiin 41 eläkeasiaa koskevaa lausuntoa, näistä neljä koski leskieläkkeitä. Myönnetyn eläkkeen peruuttaminen tapahtui yhden kerran. Leskieläkkeitä myönnettiin 130 ja kasvatusapua 52 tapauksessa.

Hautausapua, mihin tarkoitukseen palkkalautakunnan toimiston käytettäväksi oli varattu 13 mmk, myönnettiin yhteensä 11 021 185 mk.

Ikälisät, jotka sisältyivät palkkalautakunnan toimistopäällikön päätösluetteloon, käsittivät useita tuhansia tapauksia kertomusvuonna. Virkasäännön 22 §:n mukaisen erivapauden perusteella myönnettäviä ikälisäasioita käsiteltiin palkkalautakunnassa useita ja myöskin lukuisissa harkinnanvaraisissa tapauksissa palkkalautakunta myönsi ikälisän ao. viranhaltijalle oikeuttaen hänet lukemaan hyväksseen joko kokonaan tai osittain muualla palveltuja aikoja. Ikälisiä koskevia lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle neljä.

Neuvotteluoikeudet. Helsingin Kunnanteknikot ja Työnjohtajat oli anonut neuvotteluoikeutta, mutta palkkalautakunta päätti lausunnossaan kaupunginhallitukselle ehdottaa, että tämä puolestaan esittäisi sosiaaliministeriölle anomuksen hylättäväksi. Kantaansa lautakunta perusteli sillä, että erilaisten teknillisten virkojen osalta neuvotteluoikeus oli jo viidellä erikoisjärjestöllä, joten teknillisen henkilöstön edut olivat neuvotteluoikeuslain tarkoittamassa mielessä tulleet riittävästi valvotuiksi. Sitä paitsi oli tähän astinen käytäntö selvästi osoittanut, että neuvottelu-oikeus oli jo myönnetty liian monelle järjestölle, mistä oli seurauksena, että neuvottelujen käyminen sanan varsinaisessa merkityksessä oli mahdotonta silloin, kun

neuvotteluoikeuden omaavat järjestöt osallistuivat niihin monikymmenlukuisten edustajiensa välityksellä (19.2. 261 §).

Esityksiä. Paitsi edellä eri yhteyksissä mainittuja esityksiä teki palkkalautakunta kaupunginhallitukselle mm. esityksen kouluhallituksen lausunnon pyytämisestä koulukotien opettajien aseman selvittämiseksi (15.1. 26 §).

Lausunnot. Paitsi edellä eri yhteyksissä mainittuja lausuntoja palkkalautakunta antoi kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat lausunnot: teollisuuslaitosten eräiden viranhaltijain työajan määrääminen (15.1. 31, 32 §), puhelunvälittäjien työajan yhdenmukaistaminen (5.2. 176 §), sairaaloiden vaatehuoltohenkilökuntaa koskevat uudelleenjärjestelyt (15.1. 33 §), matkakulujen ja ateriakorvauksen suorittaminen kurssien ajalta (19.2. 252 §), traktorinkuljettajien anomus suojaapukujen hankkimisesta lumen aurauksessa käytettäväksi (19.2. 264 §), isotooppilaboratorioiden henkilökunnan talvilomat (25.2. 312 §), lastentarhain talousapulaisen nimikkeen muuttaminen keittäjäksi (4.3. 343 §, 11.3. 380 §), virka-asuntojen suuruus- ja laatunormien yhdenmukaistaminen (4.3. 344 §), kansakoulujen metalli- ja luonnonopin työpajojen kaluston hoidon ja veistokaluston hoidon järjestäminen (11.3. 375 §), lääkärinlausunnon antamisen sisällyttäminen koululääkärin virkatehtäviin (1.4. 506 §), ammattiopetuslaitosten uusi ohjesääntö (14.4. 559 §, 22.4. 582 §), virastotyöntekijäin Haapkyllän ja Sandbergin sekä Kaarlehdon virkasuhteen järjestely (29.4. 610 §), väkijuomaliikkeen kunnallisen tarkastajan oikeudellisen aseman järjestäminen (6.5. 660 §), korvauksen myöntäminen sairaalain autonkuljettajina toimiville apumiehille (15.7. 1 017 §), 3 %:n korotuksen myöntäminen eräille ruotsinkielisessä työväenopistossa maksettaville palkkioille (15.7. 1 026 §), leipuri-, laborantti- ym. ammattikoulujen perustaminen (15.7. 1 033 §), sammutustyössä surmansa saaneiden palomiesten omaisille maksettava korvaus (5.8. 1 107 §), Kunnallisvirkamiesliiton kirjelmä toimistovirkailijain pätevyysvaatimusluokituksesta (12.8. 1 159 §, 19.8. 1 215 §), viranhaltijain nimikeryhmien vähentäminen ja oikaiseminen (5.8. 1 111 §), satamalaitoksen työntekijän yleislakkoajan merkitseminen palvelustodistukseen (12.8. 1 155 §), ns. vanhaan palkkausjärjestelmään jääneiden kansakoulunopettajien palkkauksen tarkistaminen (12.8. 1 162 §, 19.8. 1 216 §), ohjeet virka-ajan käytöstä eräissä tilintarkastustehtävissä (30.9. 1 425 §), ehdotus rakennusviraston uudeksi organisaatioksi (23.9. 1 399 §, 30.9. 1 432 §, 7.10. 1 480 §), eräiden ammattiopettajien opetusvelvollisuus (30.9. 1 440 §), sairaanhoitohenkilökunnan palkkausjärjestelmän muuttamista bruttopalkkausperiaatteen mukaiseksi tarkoittava aloite (4.11. 1 620 §), keskuspesulan esitys työneuvoston luvan pyytämiseksi ruokailuajan lyhentämiseksi arkisin puoleksi tunniksi (11.11. 1 636 §), tarkastajan virkojen lisäämistä kansakouluissa tarkoittava valtuustoaloite (11.11. 1 669 §, 18.11. 1 686 §), kansakoulujen ohjesääntöehdotus (18.11. 1 693 §), päivärahan suorittaminen Salon B-sairaalan kahdelle sairaala-apulaiselle kurssien ajalta (4.11. 1 631 §), työnvälitystoimiston valtiolle siirtymisen johdosta vapautuvien viranhaltijain sijoittaminen kaupungin muihin virkoihin ym. (21.10. 1 545 §, 25.11. 1 735 §) sekä viranhaltijain kuoppakorotukset ja virkojen nimikemuutokset (18.11. 1 694 §, 25.11. 1 720 §).
